

רע"פ 7344/18 - מוחמד מג'יד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7344/18

כבוד השופט י' אלרון

לפני:

מוחמד מג'יד

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבת:

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים, השופטת ר' בש והשופט א' פורת) בעפ"ג 18356-07-18 מיום 13.9.2018 מטעם
13.9.2018

בשם המבקש: עו"ד מוחמד חאג'

החלטה

1. בקשה רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים, השופטת ר' בש והשופט א' פורת) בעפ"ג 18356-07-18 מיום 13.9.2018, בגין התקבל ערעורה של המשיב על פסק דין של בית משפט השלום בעכו (השופט ו' חממד) בת"פ 54696-05-17 מיום 10.6.2018 והוא חומר עונשו של המבקש, כמפורט להלן.

2. המבקש הורשע בבית משפט השלום, על פי הודהתו, בעבירה של החזקת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

על-פי עובדות כתוב האישום, המבקש החזיק בתחום ביתו חפץ דמי רובה סער M-4/M-16, אשר באמצעותו
עמוד 1

ניתן לירוט כדור שבכוחו להמית אדם, כשהוא מונח בתוך תיק ולצדו מחסנית תואמת.

.3. טרם מתן גזר הדין הונח לפני בית משפט השלום תסקירות מטעם שירות המבחן בעניינו של המבחן.

בתסקיר צוין כי המבחן בן 31, נשוי כ-7 שנים ואב לשני קטינים בני 3 ו-5. עוד צוין כי לחובת המבחן רישום פלילי מסוף שנת 2011 בגין עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, אשר בגיןה נגזר דין ביום 30.11.2015 והוטלו עליו צו מבנן לתקופה של 12 חודשים וצו של"צ בהיקף של 140, זאת מבלתי שהורשע בדיון.

בבאו להעיר את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצדיו של המבחן עד שירות המבחן על שורת גורמי סיכון המתקיים בעניינו, ובכללם חומרת העבירה שביצע והשלכותיה; הפער הקיים בין האופן בו המבחן תופס עצמו וכי שמתנהל על פי מערכת ערכים נורמטיבית ומוגננד לאלים בין מעורבותו בעבירה מהסוג הנדון ומעורבותו בעבירה אלימים קודמת; וכן העובדה שההיליך הקודם נגד המבחן לא הייתה עבורה גורם מרתייע ומציב גבולות.

מנגד, צוין שירות המבחן לזכות המבחן את "יכולותיו התפקידיות", אשר מצויו ביטוי בהשתלבותו הייציבה במעטל העבודה, וכן את העובדה שנטלית אחירות מלאה על מעשיו, תוך גילוי הבנה לחומרתם, ואף ביטה נזקקות טיפולית וכוכנות לעורוך בדיקה מעמיקה לדפוסי התנהגותו.

שירות המבחן העיר בתקיריו כי המבחן יוכל להיות מהלייך טיפול, וכי ההיליך המשפטי המתנהל נגדו עד כה, כמו גם "מחיר האיש" בו נשא, תרמו לביסוס "הבנייה את גבולות המותר וה אסור" והמחישו בפנוי את חומרת מעשיו. עם זאת, צוין שירות המבחן כי מודיע על הקאים בידיו, עליה הערכה בדבר קיימם סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד מצדיו של המבחן.

בxicomo של דבר, המליך שירות המבחן להשית על המבחן עונש מסר שרוצה בדרך של עבודות שירות לצד צו מבנן לתקופה של 12 חודשים, במהלךו ישתלב המבחן ב��וצה טיפולית, וכן מסר על תנאי והתcheinות כספית משמעותית להימנע מעבירות דומות בעתיד. זאת, על מנת לצמצם את ההשלכות העוללות להיגרם למבחן אם ישלח למסר מאחוריו סורג וברית.

.4. בגזר דין עמד בית משפט השלום על כך שהחזקת נשך ותחמושת על ידי מי שלא הוסמרק לכך "מסכנת", באופן מוחשי ומיד, את שלונו ובתוכנו של הציבור, ובאייה ל"זיהום הסביבה בכלי נשך חם". בית המשפט הוסיף ועמד על מגמת החומרה בעונשם של מי שהורשעו בעבירות נשך והנטיה להטיל עליהם עונשי מסר בפועל, במטרה להרתיע מביצוע עבירות אלה. בהתאם לנסיבות הנדונות, צוין בית משפט השלום כי "המבחן החזיק, לצד הרובה, גם מחסנית מתאימה, וזאת מבלתי להתעלם מכך שהמשיב [המבחן - י' א'] לא החזיק כדורים לרובה".

לנוכח השיקולים שנמנו ובהתחשב ברף הענישה הנוגג במקרים דומים, העמיד בית המשפט את מתחם העונש ההולם על טווח שבין 6 ל-24 חודשים מסר בפועל, לצד רכבי ענישה נלוויים.

בבאו לגזר את עונשו של המבוקש בטור המתחם הביא בית משפט השלום בחשבון את הودאותו של המבוקש בעבירה המוחסת לו; את עובדת היותו אב לשני קטינים; את התרשומות שירות המבחן לפיה קיימת בעניינו נזקנות טיפולית, כמו גם את הערכתו כי היליך שיקומי יפהית ממידת הסיכון להישנות מעשה עבירה בעתיד מצדיו של המבוקש; וכן את היוטו של המבוקש עצור בתנאים מגבלים מאז תחילת היליך בעניינו. בהקשר זה ציין בית המשפט כי לא נמצא ל乍קוף לחובת המבוקש את עברו הפלילי, וזאת מאחר ש"מדובר ברישום פלילי יחיד ללא הרשעה, בגין עבירה שביצע לפני שבע שנים".

בנסיבות אלה, ובשים לב לאמר בתסaurus שירות המבחן, סבר בית משפט השלום כי ישנו "סביר סביר כי המבוקש ישתתקם". על כן, אישץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן והשית על המבוקש עונש מאסר בפועל של 6 חודשים אשר ירוצח בדרך של עבודות שירות; מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים, לפחות עבירה מן העבירות שבהן הורשע במשך 3 שנים; ועונשים נלוויים.

5. המשיבה ערערה על קלות העונש לבית המשפט המוחזוי.
6. בית המשפט המוחזוי קיבל את הערעור, בקבועו כי העונש שהוטל על המבוקש סוטה "באופן ברור לקולא" מדיניות הענישה הרואה בנסיבות המקרה.

בפסק דין עמד בית המשפט המוחזוי על חומרת המעשים שביצע המבוקש, הנובעת הן מהנסיבות הקטינגריתן לקבצת עבירות הנשק, הן מנסיבות הפרטניות. כן עמד בית המשפט על מכלול נסיבותו האישיות של המבוקש, ובכללן עברו הפלילי; הערכת שירות המבחן, כפי שבאה לידי ביטוי בתסaurus, כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות מצדיו בעתיד; וכן העובדה שלא הפיק לך מהיליך השיקומי בו היה נתון בעבר". בשל כל אלה, קבע בית המשפט, "גובר האינטרס הציבורי על נסיבותו האישיות של הנאשם [המבחן - ר' א'] ודorous הטלת עונש של מאסר בפועל ממש".

לצד זאת הדגיש בית המשפט המוחזוי כי אין מקום להשית על המבוקש עונש מאסר לRICTO בפועל, וזאת לנוכח "עברו הלא מכבד, נסיבותו המציגיות ממקרא התסaurus, הודהו בנסיבות הראשונות, חרטתו ותנאי השחרור המגבילים בהם היה נתון", כמו גם לנוכח העיקרון שלפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם נאשמים.

לפיכך, העמיד בית המשפט המוחזוי את עונש המאסר על 8 חודשים לRICTO בפועל, בניכוי ימי מעצרו, תוך הותרת מרבית רכיבי הענישה הנלוית על כנמו.

מכאן הבקשה שלפניי.

7. בבקשתו טוען המבוקש כי שגה בית המשפט המוחזוי בכך שהחמיר עמו בעונש המאסר שהושת עליו.

בפרט טוען המבוקש כי מכלול הנסיבות המתקיימות בעניינו, ובכללן הודהו בעבירה שיוחסה לו וההבנה שגילה לחומרתה; עברו הפלילי הנקי; הנזק הולול להיגרם למבחן ולמשפחה בעקבות "שליחתו לRICTO בעונש מאורי סורג

עמוד 3

ובريح"; הבהיר השיקומי שאותו עבר במשר תקופה מעצרו; וכן המלצה שירות המבחן, מצדיקות השחת עונש מסר לריצוי בעבודות שירות. בתמיכה לבקשתו הציג המבחן שורת מקרים שבהם הוטלו על מושיעים בהחזקת נשק עוני מסר לריצוי בעבודות שירות.

בנסיבות אלה, טוען המבחן, יש לקבוע כי העונש שהשิต עליו בית משפט השלום "הנו בתוך המתחים" ואינו חורג מרמת הענישה הנוגגת, ועל כן, לא הייתה הצדקה להתערב בו.

.8. **דין הבקשה להידחות.**

רשות ערעור שני תינתן רק במקרים שבهم הבקשה מעוררת סוגיה עקרונית, החורגת מעניינו הפרטى של המבחן, או כאשר נסיבות המקירה מעוררות שיקול צדק "יחודים". בנוסף, בקשת רשות ערעור הנسبה על גזר הדין לא תתקבל, כלל, אלא אם מדובר במקרה שבו ניכרת סטייה קייזונית מרמת הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 18/2018 פלוני נ' מדינת ישראל (27.3.2018)).

.9. הבקשה שלפני ממוקדת כל-כולה בנסיבות עניינו הפרטני של המבחן, ולא מצאת כי היא מערבת שיקול צדק "יחודים", לרבות חשש ממשי מפני עיוות דין.

.10. כמו כן, לא מצאת כי עונש המאסר בפועל שהושת על המבחן בפסק דין של בית המשפט המחויז סוטה לחומרה מרמת הענישה הנוגגת.

אני סבור כי פסק הדין ווצאתו מbulletins איזון ראוי בין מכלול השיקולים הרואים להישקל בנסיבות העניין, בדגש על החומרה היתרה המיוחסת לעבירות נשק בפסיכתו של בית משפט זה, אשר בGINA מתחייבת, על דרך הכלל, ענישה משמעותית ומרתיעה בדמות מאסר אחורי סורג ובריח (וראו ע"פ 8846/15 דראז נ' מדינת ישראל, פסקה 6 לחווות דעתה של השופטת – כתוארה אז – א' חיות (13.3.2016)); נסיבותו הקונקרטיות של המעשה שבו הורשע המבחן, אשר החזיק ברובה אוטומטי כשלצדו נמצאת מחסנית תואמת; כישלונו של המבחן בהפקת לקחים מההlixir המשפטי הקודם שהתנהל נגדו, והעובדת שלא היה בעונשים שהוטלו עליו כדי להרטינו ולהוות עבורי גורם מציב גבולה. שותף אני לעמדתו של בית המשפט המחויז, שלפיה מכלול שיקולים אלה יש כדי להטוט את הcape לפני שיקולי ההורתעה, ולהיב את המסקנה כי העונש שנגזר על המבחן סוטה לפחות ממדיניות הענישה הנוגגת.

בנסיבות אלה, העונש שהושת על המבחן משקף את פסייתו זהירה של בית המשפט המחויז בין שתי מושכלות היסוד המכתיות את גבולות התערבותה של ערכאת הערעור בגין גזר דין של הערכאה הדינית: מן העבר האחד, הכלל שלפיו ערכאת הערעור לא תתערב בחומרה העונש שנקבע על ידי הערכאה דלמטה, זולת בנסיבות חריגות, ובכללן מצב בו העונש שהוטל חורג באופן קיצוני מהענישה המקובלת במקרים דומים (וראו ע"פ 9965/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 לחווות דעתך (29.4.2018), ומן העבר الآخر, ההלכה לפיה אין דרך של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם (וראו, למשל, ע"פ 5590/16 נתשה נ' מדינת ישראל, פסקה 43 לחווות דעתך (17.1.2018)).

11. לבסוף, אבהיר כי לא שוכנעתי שיש בהחלטתו של בית המשפט המחויז לסתות מהמלצת שירות המבחן כדי לשנות ממסקנתי האמורה.

כפי שקבעתי בעבר בעניין אחר:

"יש אמنم לייחס חשיבות רבה לתסקיר שירות המבחן, אשר מספק תמונה עשרה ומקצועית ביחס להיבטים עליהם הוא מופקד. ואולם, אין לראות בהמלצתו של שירות המבחן הכרעה שיפוטית. הכרעה זו מסורה אך ורק בידיו של בית המשפט, אשר בסמכותו לשקל את מכלול השיקולים הרלוונטיים באשר לעונש שיש להטיל על נאשם" (רע"פ 18/5023 בד"ר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (28.6.2018)).

12. אשר על כן, הבקשה נדחתת. בנסיבות אלה, מתיתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המבחן.

ניתנה היום, י"ב בחשוון התשע"ט (21.10.2018).

שפט